



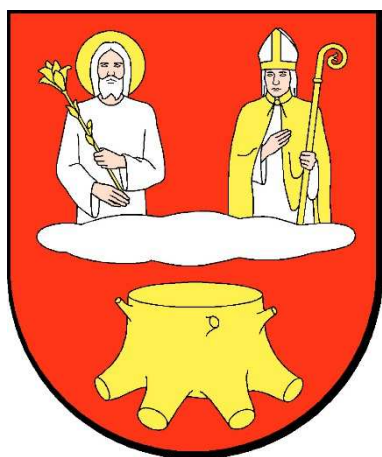
OPTINO Mariusz Cybułka

os. Wojska Polskiego 6/15

62-065 Grodzisk Wlkp.

www.optino.pl

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY
NOWINKA NA LATA 2014 - 2017
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2018 - 2021
- RAPORT ZA LATA 2019 - 2020 -**



GMINA NOWINKA

Nowinka 33

16-304 Nowinka

www.gminanowinka.pl

Nowinka, kwiecień 2022r.





ZAMAWIAJACY:



GMINA NOWINKA

Nowinka 33

16-304 Nowinka

www.gminanowinka.pl

WYKONAWCA:



OPTINO MARIUSZ CYBUŁKA

os. Wojska Polskiego 6/15

62 - 065 Grodzisk Wlkp.

www.optino.pl

Kierownik projektu

mgr inż. Mariusz Cybułka

Współpraca

Pracownicy Urzędu Gminy Nowinka

Nowinka, kwiecień 2022 r.



SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	5
1.1. Podstawa prawna opracowania	5
1.2. Przedmiot i zakres opracowania	5
II. CELE, KIERUNKI ORAZ ZADANIA PRZEDSTAWIONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY NOWINKA.....	7
2.1. Cel długoterminowy 1: Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza	9
2.2. Cel długoterminowy 2: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania	9
2.3. Cel długoterminowy 3: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji	10
2.4. Cel długoterminowy 4: Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.....	11
2.5. Cel długoterminowy 5: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi.....	12
2.6. Cel długoterminowy 6: Ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.....	12
2.7. Cel długoterminowy 7: Zapobieganie powstaniu poważnych awarii przemysłowych	12
2.8. Cel długoterminowy 8: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi.....	12
2.9. Cel długoterminowy 9: Ochrona powierzchni ziemi.....	13
2.10. Cel długoterminowy 10: Wzrost świadomości ekologicznej	13
III. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	14
IV. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA.....	54
4.1. Zasady monitoringu	54
4.1.1. Monitoring środowiska	56
4.1.2. Monitoring programu	56
4.1.3. Monitoring odczuć społecznych	57
4.2. Monitorowanie założonych efektów ekologicznych.....	57
V. PODSUMOWANIE	60
VI. BIBLIOGRAFIA.....	62
VII. SPIS TABEL.....	62



I. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2021r. poz. 1973 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ustawy, **polityka ochrony środowiska** - czyli zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, prowadzona jest m.in. za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza, co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Przedmiotowy raport obejmuje realizację zadań na przestrzeni lat 2019 - 2020, które określono w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021”, który przyjęty został uchwałą Rady Gminy Nowinka w 2014 roku.

1.2. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Raport z wykonania Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 - **Raport za lata 2019 - 2020**”.

Obowiązujące przepisy prawa nie określają wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Nie zostały również opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie, obowiązujących we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce.

Przyjęto zatem, że Raport z realizacji Programu powinien zawierać:

- ♦ stopień realizacji zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska,
- ♦ wnioski odnośnie przyszłego raportowania stanu realizacji Programu Ochrony Środowiska.



Raport jest zatem próbą weryfikacji i wstępnej oceny jakościowej i ilościowej realizacji celów oraz zadań zapisanych w Programie. Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek samorządowych jak i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach analizowanych dokumentów.

Niniejszy Raport obejmuje lata 2019 - 2020

W ramach opracowania założono, iż kontrola wdrażania Programu i oceny jego realizacji w aspekcie założonych celów opierać się będzie o:

- ♦ monitoring wdrażania Programu, polegający na ocenie w zakresie:
 - ♦ określenia stopnia realizacji przyjętych celów;
 - ♦ oceny realizacji programów i projektów inwestycyjnych w ochronie środowiska;
 - ♦ określenia stopnia rozbieżności (%) pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
 - ♦ analizy przyczyn tych rozbieżności.

- ♦ monitoring skutków realizacji Programu, w tym monitoring świadomości społecznej.



II. CELE, KIERUNKI ORAZ ZADANIA PRZEDSTAWIONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY NOWINKA

Ochrona Środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych dróg do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, czyli osiągnięcia ładu ekologicznego, społecznego, ekonomicznego, gospodarczego oraz przestrzennego. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu Ochrony Środowiska jest realizacja przez Gminę Nowinka polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i wytyczne dokumentów dotyczących ochrony środowiska i przyrody na szczeblu jednostki samorządu terytorialnego.

Program ochrony środowiska ma na celu realizację założeń dokumentów strategicznych wyższego szczebla (krajowych, wojewódzkich i powiatowych) na poziomie Gminy Nowinka uwzględniając zasady ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju wdrażane na szczeblu regionalnym. Koncepcja analizowanego Programu opierała się w głównej mierze o zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska, Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009 - 2012 z perspektywą do roku 2016, a także założenia Programu ochrony środowiska województwa podlaskiego na lata 2011 - 2014 oraz Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Augustowskiego na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019.

Istotą Programu było skoordynowanie zaplanowanych w nim działań z administracją rządową, samorządową (starostwo powiatowe, urzędy miast i gmin) oraz przedsiębiorcami i społeczeństwem a następnie ich realizacja przez wskazane podmioty przy efektywnym wykorzystaniu dostępnych środków finansowych. Program określa cele i zadania krótkoterminowe (4-letnie) oraz zadania długookresowe, przewidziane do realizacji do roku 2021. Program wyznacza priorytety ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, jak również środki niezbędne do osiągnięcia celów, w tym także mechanizmy prawno - ekonomiczne.

Niniejszy Program opracowano w celu:

- ♦ Ograniczenia negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko naturalne,
- ♦ Dążenia do sukcesywnej poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Nowinka,
- ♦ Racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska.

Wobec powyższego realizacja niniejszego dokumentu poprzez wprowadzenie skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, przyczyniła się do poprawy stanu środowiska naturalnego na analizowanym obszarze oraz stworzyła warunki dla wdrożenia obowiązującego prawodawstwa w tym zakresie.



Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 swym zakresem obejmuje informacje ogólne (m.in. środowiskowe i gospodarcze) o Gminie. W opracowaniu przedstawiono charakterystykę aktualnego stanu środowiska wraz z jej podsumowaniem przy pomocy analizy SWOT. Ustalenia Programu obejmują priorytety i działania ekologiczne, cele i kierunki ochrony środowiska oraz plan operacyjny określający przedsięwzięcia wytypowane na podstawie zdefiniowanych celów. Program poruszał zagadnienia systemowe związane z zarządzaniem i monitoringiem środowiska oraz monitoringiem realizacji Programu, a także aspekty finansowe jego realizacji. Wśród głównych funkcji niniejszego dokumentu należy podkreślić:

- ♦ Wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju,
- ♦ Realizację Polityki ekologicznej państwa na terenie Gminy Nowinka,
- ♦ Strategiczne zarządzanie na analizowanym terenie w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami,
- ♦ Zestawienie informacji na temat stanu środowiska przyrodniczego oraz jego poszczególnych komponentów,
- ♦ Podsumowanie stanu środowiska poprzez zidentyfikowanie mocnych i słabych stron Gminy, a także określenie głównych zagrożeń ekologicznych i szans rozwoju Gminy Nowinka,
- ♦ Wskazanie działań mających na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego.

Cele Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka a lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 zostały określone na podstawie analizy stanu środowiska oraz prognozowanych zmian w oparciu o obowiązujące przepisy oraz nowe wymagania prawne, a także cele dokumentów strategicznych wyższego szczebla, oraz planów i programów powiatowych i gminnych. Przy formułowaniu celów i zadań wzięto pod uwagę z jednej strony uwarunkowania Gminy Nowinka, z drugiej strony bariery i wytyczne wynikające z oceny realizacji poprzednio obowiązującego gminnego „Programu Ochrony Środowiska Dla Gminy Nowinka na lata 2008-2011”, a także możliwości finansowania działań.

Zaproponowane w Programie cele i działania przyczyniały się przede wszystkim do utrzymania i zachowania obecnego stanu środowiska ale również do stopniowej poprawy jego poszczególnych komponentów. Naczelną zasadą przyjętą w Programie była zasada zrównoważonego rozwoju, która zapewnia zharmonizowany rozwój gospodarczy i społeczny zgodny z ochroną walorów środowiska. Nadrzędny cel Programu określony został jako:

„Zrównoważony rozwój Gminy Nowinka przy zachowaniu i promocji środowiska naturalnego”.

Powyższy, nadrzędny cel realizowany był poprzez zadania ekologiczne Gminy, które są zgodne z Polityką ekologiczną państwa, Programem Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego na lata 2011



- 2014 oraz Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Augustowskiego na lata 2012 - 2015 z perspektywą na lata 2016 - 2019. Realizacja Programu odbywała się będzie w oparciu o cele długoterminowe obejmujące zakres do 2021 roku (10 celów długoterminowych), oraz wyznaczone w ramach każdego z celów długoterminowych - cele krótkoterminowe, zakładane do realizacji w latach 2014 - 2017. Dodatkowo w ramach celów krótkoterminowych wyznaczone zostały zadania służące realizacji tych celów.

2.1. Cel długoterminowy 1: Kontynuacja działań związanych z poprawą jakości powietrza

Cel krótkoterminowy: Utrzymanie dobrego stanu powietrza na terenie Gminy Nowinka poprzez ograniczenie emisji ze źródeł:

- ♦ Modernizacja lokalnych kotłowni opalanych węglem;
- ♦ Popularyzacja i wspieranie budowy inwestycji z zakresu energii odnawialnej (w tym kotłowni lokalnych);
- ♦ Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej;
- ♦ Nasadzenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- ♦ Dalsze docieplanie budynków (termomodernizacja).

2.2. Cel długoterminowy 2: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania

Cel krótkoterminowy: Zapewnienie dobrej jakości wody pitnej mieszkańcom

- ♦ Stały nadzór i kontrola stacji uzdatniania wody oraz prowadzenie niezbędnych modernizacji;
- ♦ Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez popularyzację rolnictwa ekologicznego;
- ♦ Budowa szczelnych płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę.

Cel krótkoterminowy: Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi Gminy Nowinka

- ♦ Stosowanie technologii oszczędzających wodę w zakładach przemysłowych i gospodarstwach rolno-hodowlanych;
- ♦ Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury wodno-ściekowej;
- ♦ Modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków;
- ♦ Popularyzacja rozwiązań opartych na przydomowych oczyszczalniach ścieków.



Cel krótkoterminowy: Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zapobieganie eutrofizacji

- ♦ Ograniczenie stosowania nawozów i chemizacji rolnictwa;
- ♦ Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: doczyszczanie ścieków;
- ♦ Racjonalny rozwój turystyki wodnej.

Cel krótkoterminowy: Zwiększanie retencyjności w zlewniach umożliwiające zapobieganie skutkom suszy i powodzi

- ♦ Stopniowe zwiększanie lesistości terenu (zalesianie nieużytków);
- ♦ Ograniczenie osadnictwa w bliskim sąsiedztwie zbiorników wodnych i dolinach rzecznych;
- ♦ Modernizacja, rozwój i budowa małych elektrowni wodnych.

Cel krótkoterminowy: Kształtowanie rzek i zbiorników wodnych zapewniające stabilność systemów przyrodniczych

- ♦ Pozostawienie naturalnych warunków w strefach przybrzeżnych, poprzez częściową rezygnację z zagospodarowania i zabudowy nabrzeży.

2.3. Cel długoterminowy 3: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej na różnych poziomach organizacji

Cel krótkoterminowy: Pogłębienie i udostępnienie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka

- ♦ Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego;
- ♦ Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych.

Cel krótkoterminowy: Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody

- ♦ Stworzenie skutecznego narzędzia do zarządzania obszarami Natura 2000 w postaci planów zadań ochrony lub planów ochrony;
- ♦ Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych.



Cel krótkoterminowy: Ochrona struktury i zapewnienie stabilności siedlisk i ekosystemów

- ♦ Działania na rzecz aktywnej ochrony przyrody – związane bezpośrednio ze specyfiką cennych ekosystemów;
- ♦ Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych poprzez wyznaczanie szlaków turystycznych;
- ♦ Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia;
- ♦ Kompensacje i minimalizacje w obrębie obszarów chronionych zwłaszcza NATURA 2000.

Cel krótkoterminowy: Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej

- ♦ Kontynuacja tradycyjnych form rolnictwa ekstensywnego;
- ♦ Powstawanie gospodarstw ekologicznych dostarczających wysokiej jakości produkty spożywcze;
- ♦ Działania wspierające rozwój agroturystyki.

Cel krótkoterminowy: Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych

- ♦ Organizowanie spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych w celu poszukiwania wspólnego dialogu;
- ♦ Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych.

2.4. Cel długoterminowy 4: Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów

Cel krótkoterminowy: Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas

- ♦ Zwiększenie kontroli i monitoringu w zakresie ochrony przed hałasem.

Cel krótkoterminowy: Eliminacja narażenia mieszkańców na hałas

- ♦ Rozwój infrastruktury drogowej i modernizacja nawierzchni;
- ♦ Budowa odpowiednich elementów architektonicznych zabezpieczających przed wpływem nadmiernego hałasu drogowego (ekrany akustyczne, odpowiednia konstrukcja budynków) wzdłuż dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie;
- ♦ Synchronizacja sygnalizacji świetlnej (tzw. „zielona fala”), stosowanie ograniczeń prędkości na terenach zabudowanych, zwłaszcza w strefach osiedli mieszkaniowych;
- ♦ Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg.



2.5. Cel długoterminowy 5: Ochrona przed polami elektromagnetycznymi

Cel krótkoterminowy: Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej dopuszczalnej wartości

- ♦ Prawidłowa lokalizacji, budowa i eksploatacja urządzeń i instalacji emitujących pole elektromagnetyczne.

2.6. Cel długoterminowy 6: Ograniczanie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Cel krótkoterminowy: Zwiększenie wykorzystania OZE

- ♦ Budowa i modernizacja małych elektrowni wodnych;
- ♦ Promocja innowacyjnych technologii w zakresie „zielonej energii”;
- ♦ Ograniczenie zużycia energii (energochłonności) - rezygnacja z konwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii na rzecz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

2.7. Cel długoterminowy 7: Zapobieganie powstaniu poważnych awarii przemysłowych

Cel krótkoterminowy: Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych

- ♦ Kontrola szczelności zbiorników i instalacji paliwowych;
- ♦ Monitoring zakładów i instalacji wykorzystujących substancje niebezpieczne;
- ♦ Ograniczenie materiałochłonności i wykorzystania substancji niebezpiecznych w zakładach przemysłowych;
- ♦ Utrzymanie sprawnego systemu alarmowego;
- ♦ Stała aktualizacja tras przewozu substancji niebezpiecznych.

2.8. Cel długoterminowy 8: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi

Cel krótkoterminowy: Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni

- ♦ Racjonalne wykorzystanie złóż kopalni;
- ♦ Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia kopalni.



2.9. Cel długoterminowy 9: Ochrona powierzchni ziemi

Cel krótkoterminowy: Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

- ♦ Ochrona cennych przyrodniczo obszarów przed nadmiernym przekształceniem.

Cel krótkoterminowy: Identyfikacja obszarów zanieczyszczonych i zdegradowanych, ich rekultywacja i zagospodarowanie

- ♦ Przekształcenie nieużytków poprzez zalesienia.

2.10. Cel długoterminowy 10: Wzrost świadomości ekologicznej

Cel krótkoterminowy: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i racjonalnej gospodarki odpadami

- ♦ Informowanie mieszkańców o stanie jakości powietrza;
- ♦ Rozpowszechnianie recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów;
- ♦ Zaangażowanie w akcje typu „Sprzątania świata” dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Cel krótkoterminowy: Oszczędność wody oraz jej ochrona jako wynik większej świadomości ekologicznej mieszkańców

- ♦ Ograniczenie marnotrawstwa zasobów wodnych;
- ♦ Propagowanie ekologicznego stylu życia.

Cel krótkoterminowy: Pogłębienie świadomości ekologicznej w obrębie pozostałych elementów środowiska

- ♦ Mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych;
- ♦ Tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej;
- ♦ Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska;
- ♦ Angażowanie do działań ekologicznych, mieszkańców w każdym wieku.



III. REALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 - **Raport za lata 2019 - 2020**” opracowany został na podstawie danych i informacji uzyskanych od jednostek samorządowych jak i innych podmiotów prowadzących działalność na terenie Gminy, których działania były wpisane w harmonogram zadań analizowanego dokumentu.

Na podstawie ankietyzacji zwrócono się z prośbą do poszczególnych organów o udzielenie informacji na temat zadań, jakie realizowane były na terenie Gminy Nowinka w latach 2017 - 2020. Adresatami ankiet były:

- ♦ Urząd Gminy Nowinka;
- ♦ Starostwo Powiatowe w Augustowie;
- ♦ Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku;
- ♦ Wodociągi Podlaskie z siedzibą w Białymstoku;
- ♦ Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku;
- ♦ Zarząd Dróg Powiatowych w Augustowie;
- ♦ Nadleśnictwo Suwałki;
- ♦ Nadleśnictwo Szczerba;
- ♦ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku;
- ♦ Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Augustowie;
- ♦ Wigierski Park Narodowy;
- ♦ Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Augustowie;
- ♦ Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Białymstoku;
- ♦ Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku;
- ♦ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku;
- ♦ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku;
- ♦ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Zarząd Zlewni w Augustowie;
- ♦ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Nadzór Wodny w Augustowie;
- ♦ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Nadzór Wodny w Suwałkach.



Tabela nr 1. Zadania realizowane przez Urząd Gminy Nowinka

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania [rok]	Koszt realizacji zadania [zł.]
ZADANIA WŁASNE GMINY NOWINKA					
1.	Ocieplenie budynków oraz modernizacja kotłowni Szkół Podstawowych w Monkiniach i Olszance	NIE	-----	-----	-----
2.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w miejscowości Nowinka	NIE	-----	-----	-----
3.	Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie odnawialnych źródeł energii	TAK	Edukacja za pośrednictwem strony internetowej UG Nowinka oraz gazetki gminnej	2014 - 2021	-
4.	Modernizacja strażnicy OSP w Bryzglu	NIE	-----	-----	-----
5.	Zapobieganie niewłaściwemu zagospodarowaniu i zabudowaniu obszarów atrakcyjnych pod względem turystycznym, przez sukcesywne sporządzanie miejscowych planów gospodarowania przestrzennego	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO					
1.	Utrzymanie dobrego stanu powietrza na terenie Gminy Nowinka poprzez ograniczenie emisji ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych	NIE	-----	-----	-----
1.1.	Modernizacja lokalnych kotłowni opalanych węglem	NIE	-----	-----	-----
1.2.	Popularyzacja i wspieranie budowy inwestycji z zakresu energii odnawialnej (w tym kotłowni lokalnych)	TAK	Zakup 25 lamp solarnych i 3 lamp hybrydowych	2018 - 2019	197 867,64
			Udzielenie grantów na instalacje kolektorów słonecznych w ramach projektu "Kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działanie 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	2020 - 2022	483 790,00
			Udzielenie grantów na instalacje fotowoltaiczne w ramach projektu "Instalacje fotowoltaiczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	2020 - 2022	1 313 241,50
1.3.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej	TAK	Budowa chodnika z kostki brukowej dr. gm. 102367B Danowskie – 112,5 m ²	2019	14 625,00
			Przebudowa dr. gm. wew. w m Nowinka (Pólko) km 0+000 – 0,784, dł. odc. 0,784 km	2020	414 008,33



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
1.3.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej	TAK	Przebudowa dr. gm. wew. w m. Klonownica- Strękówizna, km 0+000 - 1,000 km, dł. odc. 1,00 km	2020	459 715,42
1.4.	Nasadzenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych	NIE	-----	-----	-----
1.5.	Dalsze docieplanie budynków (termomodernizacja)	TAK	Termomodernizacja budynku mieszkalnego Szczebra 54	2021	143 202,21
PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
2.	Zapewnienie dobrej jakości wody pitnej mieszkańcom	TAK	Eksploatator sieci wodociągowej wykonuje cykliczne badania jakości wody	2014 - 2021	-----
2.1.	Stały nadzór i kontrola stacji uzdatniania wody oraz prowadzenie niezbędnych modernizacji	TAK	Prace prowadzone przez eksploatatora sieci wodociągowej	2014 - 2021	-----
2.2.	Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez popularyzację rolnictwa ekologicznego	NIE	-----	-----	-----
2.3.	Budowa szczelnych płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę	NIE	-----	-----	-----
3.	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi Gminy Nowinka	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
3.1.	Stosowanie technologii oszczędzających wodę w zakładach przemysłowych i gospodarstwach rolno-hodowlanych	NIE	-----	-----	-----
3.2.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury wodnościekowej	TAK	Przejęcie sieci wodociągowej dł. 224,6 m, nr geod. dz. 169/14	2019	319,59
			Przejęcie sieci kanalizacyjnej w m. Nowinka, Podnowinka, Szczebra, Szczeberka i Gatne Drugie, dł. 207 m, nr geod. dz. 169/14	2019	593,53
3.3	Modernizacja komunalnych oczyszczalni ścieków	NIE	-----	-----	-----
3.4.	Popularyzacja rozwiązań opartych na przydomowych oczyszczalniach ścieków	NIE	-----	-----	-----
4.	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zapobieganie eutrofizacji	NIE	-----	-----	-----
4.1.	Ograniczenie stosowania nawozów i chemizacji rolnictwa	NIE	-----	-----	-----
4.2	Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno - ściekowej: doczyszczanie ścieków	NIE	-----	-----	-----
4.3	Racjonalny rozwój turystyki wodnej	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
5.	Zwiększanie retencyjności w zlewniach umożliwiające zapobieganie skutkom suszy i powodzi	NIE	-----	-----	-----
5.1.	Stopniowe zwiększanie lesistości terenu (zalesianie nieużytków)	NIE	-----	-----	-----
5.2.	Ograniczenie osadnictwa w bliskim sąsiedztwie zbiorników wodnych i dolinach rzecznych	TAK	Wydawanie warunków zabudowy z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód - 100 m oraz Sporządzenie MPZP dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne - Uchwała Nr XXIII/208/18 Rady Gminy Nowinka z dnia 30 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód - 100 m	2015 - 2021	-----
5.3.	Modernizacja, rozwój i budowa małych elektrowni wodnych	NIE	-----	-----	-----
6.	Kształtowanie rzek i zbiorników wodnych zapewniające stabilność systemów przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
6.1.	Pozostawienie naturalnych warunków w strefach przybrzeżnych, poprzez częściową rezygnację z zagospodarowania i zabudowy nabrzeży	TAK	Wydawanie warunków zabudowy z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód - 100 m oraz Sporządzenie MPZP dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne - Uchwała Nr XXIII/208/18 Rady Gminy Nowinka z dnia 30 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód - 100 m	2015 - 2021	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
7.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka	TAK	Wiedza o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 udostępnionym na BIPie Urzędu Gminy Nowinka	2014 - 2021	-----
7.1.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	TAK	Wiedza o stanie środowiska naturalnego Gminy Nowinka w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021 udostępnionym na BIPie Urzędu Gminy Nowinka	2014 - 2021	-----
7.2.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	TAK	Poruszanie tematyki ekologicznej poprzez prowadzoną stronę internetową Urzędu Gminy Nowinka oraz gazetkę gminną	2014 - 2021	-----
8.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	TAK	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2021 udostępniony na BIPie Urzędu Gminy Nowinka	2014 - 2021	-----
8.1.	Stworzenie skutecznego narzędzia do zarządzania obszarami Natura 2000 w postaci planów zadań ochrony lub planów ochrony	NIE	-----	-----	-----
8.2.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	TAK	m. in. Wydawanie warunków zabudowy z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód – 100 m oraz Sporządzenie MPZP dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne - Uchwała Nr XXIII/208/18 Rady Gminy Nowinka z dnia 30 października 2018 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Ateny, Danowskie, Kopanica, Tobołowo i Walne z uwzględnieniem granicy strefy ochronnej wokół wód - 100 m	2014 - 2021	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
9.	Ochrona struktury i zapewnienie stabilności siedlisk i ekosystemów	NIE	-----	-----	-----
9.1.	Działania na rzecz aktywnej ochrony przyrody - związane bezpośrednio ze specyfiką cennych ekosystemów	NIE	-----	-----	-----
9.2.	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych poprzez wyznaczenie szlaków turystycznych	TAK	Na terenie Gminy Nowinka istnieją szlaki turystyczne	2014 - 2021	-----
9.3.	Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
9.4.	Kompensacje i minimalizacje w obrębie obszarów chronionych zwłaszcza obszarów NATURA 2000	NIE	-----	-----	-----
10.	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	NIE	-----	-----	-----
10.1.	Kontynuacja tradycyjnych form rolnictwa ekstensywnego	NIE	-----	-----	-----
10.2.	Powstawanie gospodarstw ekologicznych dostarczających wysokiej jakości produkty spożywcze	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
10.3.	Działania wspierające rozwój agroturystyki	NIE	-----	-----	-----
11.	Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych	NIE	-----	-----	-----
11.1.	Organizowanie spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych w celu poszukiwania wspólnego dialogu	NIE	-----	-----	-----
11.2.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	TAK	Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2021 udostępniony na BIPie Urzędu Gminy Nowinka	2014 - 2021	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED HAŁASEM					
12.	Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas	NIE	-----	-----	-----
12.1.	Zwiększenie kontroli i monitoringu w zakresie ochrony przed hałasem	NIE	-----	-----	-----
13.	Eliminacja narażenia mieszkańców na hałas	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
13.1.	Rozwój infrastruktury drogowej i modernizacja nawierzchni	TAK	Budowa chodnika z kostki brukowej dr. gm. 102367B Danowskie – 112,5 m ²	2019	14 625,00
			Przebudowa dr. gm. wew. w m. Nowinka (Pólko) km 0+000 - 0,784, dł. odc. 0,784 km	2020	414 008,33
			Przebudowa dr. gm. wew. w m. Klonownica - Strękowizna, km 0+000 – 1,000 km, dł. odc. 1,00 km	2020	459 715,42
13.2.	Budowa odpowiednich elementów architektonicznych zabezpieczających przed wpływem nadmiernego hałasu drogowego (ekrany akustyczne, odpowiednia konstrukcja budynków) wzdłuż dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie	NIE	-----	-----	-----
13.3	Synchronizacja sygnalizacji świetlnej (tzw. „zielona fala”), stosowanie ograniczeń prędkości na terenach zabudowanych, zwłaszcza w strefach osiedli mieszkaniowych	TAK	Montaż 2 progów spowalniających	2020	1 106,51
			Budowa przejścia wyniesionych na terenie Gminy Nowinka	2020	Koszt ujęty w ramach przebudowy drogi
			Budowa 2 przejść wyniesionych na terenie Gminy Nowinka	2021	Koszt ujęty w ramach przebudowy drogi



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
13.4.	Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI					
14.	Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych	NIE	-----	-----	-----
14.1.	Prawidłowa lokalizacji, budowa i eksploatacja urządzeń i instalacji emitujących pole elektromagnetyczne	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - ROZWÓJ ZIELONYCH TECHNOLOGII					
15.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	TAK	Zakup 25 lamp solarnych i 3 lamp hybrydowych	2018 - 2019	197 867,64
15.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	TAK	Udzielenie grantów na instalacje kolektorów słonecznych w ramach projektu "Kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działanie 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	2020 - 2022	483 790,00
			Udzielenie grantów na instalacje fotowoltaiczne w ramach projektu "Instalacje fotowoltaiczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	2020 - 2022	1 313 241,50



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
15.1.	Budowa i modernizacja małych elektrowni wodnych	NIE	-----	-----	-----
15.2.	Promocja innowacyjnych technologii w zakresie „zielonej energii”	NIE	-----	-----	-----
15.3.	Ograniczenie zużycia energii (energochłonności) – rezygnacja z konwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii na rzecz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych	TAK	Zakup 25 lamp solarnych i 3 lamp hybrydowych	2018 - 2019	197 867,64
			Udzielenie grantów na instalacje kolektorów słonecznych w ramach projektu "Kolektory słoneczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Działanie 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego	2020 - 2022	483 790,00
			Udzielenie grantów na instalacje fotowoltaiczne w ramach projektu "Instalacje fotowoltaiczne na budynkach mieszkalnych w Gminie Nowinka" z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V. Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 5.1. Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii	2020 - 2022	1 313 241,50
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI					
16.	Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych	NIE	-----	-----	-----
16.1.	Kontrola szczelności zbiorników i instalacji paliwowych	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
16.2.	Monitoring zakładów i instalacji wykorzystujących substancje niebezpieczne	NIE	-----	-----	-----
16.3.	Ograniczenie materiałochłonności i wykorzystania substancji niebezpiecznych w zakładach przemysłowych	NIE	-----	-----	-----
16.4.	Utrzymanie sprawnego systemu alarmowego	NIE	-----	-----	-----
16.5.	Stąła aktualizacja tras przewozu substancji niebezpiecznych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA ŹŁÓŻ SUROWCÓW NATURALNYCH					
17.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni	NIE	-----	-----	-----
17.1.	Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia kopalni	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA GLEB PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI					
18.	Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
18.1.	Ochrona cennych przyrodniczo obszarów przed nadmiernym przekształceniem	NIE	-----	-----	-----
19.	Identyfikacja obszarów zanieczyszczonych i zdegradowanych, ich rekultywacja i zagospodarowanie	NIE	-----	-----	-----
19.1.	Przekształcenie nieużytków poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - EDUKACJA EKOLOGICZNA					
20.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i właściwej gospodarki odpadami	TAK	Udostępnienie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Nowinka na lata 2019-2025 z perspektywą do 2030 roku na stronie Urzędu Gminy Nowinka	2015 - 2025	-----
20.1.	Informowanie mieszkańców o stanie jakości powietrza	NIE	-----	-----	-----
20.2.	Rozpowszechnianie recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów	TAK	Poruszanie tematyki recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów poprzez stronę internetową Urzędu Gminy Nowinka oraz gazetkę gminną	2014 - 2021	-----
20.3.	Zaangażowanie w akcje typu „Sprzątania świata” dzieci, młodzieży i osób dorosłych	TAK	Akcje w szkołach	2014 - 2021	-----
21.	Oszczędność wody oraz jej ochrona jako wynik większej świadomości ekologicznej mieszkańców	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
21.1.	Ograniczenie marnotrawstwa zasobów wodnych	NIE	-----	-----	-----
21.2.	Propagowanie ekologicznego stylu życia	NIE	-----	-----	-----
22.	Pogłębienie świadomości ekologicznej w obrębie pozostałych elementów środowiska	NIE	-----	-----	-----
22.1.	Mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych	NIE	-----	-----	-----
22.2.	Tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	NIE	-----	-----	-----
22.3.	Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska	NIE	-----	-----	-----
22.4.	Angażowanie do działań ekologicznych, mieszkańców w każdym wieku	NIE	-----	-----	-----

Źródło: Urząd Gminy Nowinka



Tabela nr 2. Zadania realizowane przez Starostwo Powiatowe w Augustowie

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO					
1.	Modernizacja lokalnych kotłowni opalanych węglem	NIE	-----	-----	-----
2.	Popularyzacja i wspieranie budowy inwestycji z zakresu energii odnawialnej (w tym kotłowni lokalnych)	NIE	-----	-----	-----
3.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej	TAK	Poprawa bezpieczeństwa poprzez przebudowę odcinka drogi powiatowej Nr 1199B Nowinka - Monkinie - Bryzgiel od km 3+050 do km 6+050 oraz przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1200B Monkinie - Kopanica - Tobołowo w miejscowości Monkinie	2019 - 2020	149 142,64
			Poprawa bezpieczeństwa poprzez przebudowę odcinka drogi powiatowej Nr 1199B Nowinka - Monkinie - Bryzgiel w miejscowości Podnowinka - długość odcinka 2,0 km	2019 - 2020	695 580,73
4.	Nasadenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych	NIE	-----	-----	-----
5.	Dalsze docieplanie budynków (termomodernizacja)	NIE	-----	-----	-----



PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
6.	Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez popularyzację rolnictwa ekologicznego	NIE	-----	-----	-----
7.	Ograniczenie stosowania nawozów i chemizacji rolnictwa	NIE	-----	-----	-----
8.	Racjonalny rozwój turystyki wodnej	NIE	-----	-----	-----
9.	Zwiększanie retencyjności w zlewniach umożliwiające zapobieganie skutkom suszy i powodzi	NIE	-----	-----	-----
10.	Stopniowe zwiększanie lesistości terenu (zalesianie nieużytków)	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
11.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
12.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
13.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
14.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	NIE	-----	-----	-----
15.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	NIE	-----	-----	-----
16.	Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
17.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED HAŁASEM					
18.	Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - ROZWÓJ ZIELONYCH TECHNOLOGII					
19.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
20.	Promocja innowacyjnych technologii w zakresie „zielonej energii”	NIE	-----	-----	-----
21.	Ograniczenie zużycia energii (energochłonności) – rezygnacja z konwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii na rzecz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI					
22.	Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych	NIE	-----	-----	-----
23.	Monitoring zakładów i instalacji wykorzystujących substancje niebezpieczne	NIE	-----	-----	-----
24.	Utrzymanie sprawnego systemu alarmowego	NIE	-----	-----	-----
25.	Stała aktualizacja tras przewozu substancji niebezpiecznych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA ŹŁÓŻ SUROWCÓW NATURALNYCH					
26.	Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
27.	Rekultywacja terenów po zakończeniu wydobycia kopalni	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA GLEB PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI					
28.	Identyfikacja obszarów zanieczyszczonych i zdegradowanych, ich rekultywacja i zagospodarowanie	NIE	-----	-----	-----
29.	Przekształcenie nieużytków poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - EDUKACJA EKOLOGICZNA					
30.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i właściwej gospodarki odpadami	NIE	-----	-----	-----
31.	Informowanie mieszkańców o stanie jakości powietrza	NIE	-----	-----	-----
32.	Rozpowszechnianie recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów	NIE	-----	-----	-----
33.	Zaangażowanie w akcje typu „Sprzątania świata” dzieci, młodzieży i osób dorosłych	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
34.	Oszczędność wody oraz jej ochrona jako wynik większej świadomości ekologicznej mieszkańców	NIE	-----	-----	-----
35.	Ograniczenie marnotrawstwa zasobów wodnych	NIE	-----	-----	-----
36.	Propagowanie ekologicznego stylu życia	NIE	-----	-----	-----
37.	Pogłębienie świadomości ekologicznej w obrębie pozostałych elementów środowiska	NIE	-----	-----	-----
38.	Mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych	NIE	-----	-----	-----
39.	Tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	NIE	-----	-----	-----
40.	Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska	NIE	-----	-----	-----
41.	Angażowanie do działań ekologicznych, mieszkańców w każdym wieku	NIE	-----	-----	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Starostwo Powiatowe w Augustowie



Tabela nr 3. Zadania realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO					
1.	Modernizacja lokalnych kotłowni opalanych węglem	NIE	-----	-----	-----
2.	Popularyzacja i wspieranie budowy inwestycji z zakresu energii odnawialnej (w tym kotłowni lokalnych)	NIE	-----	-----	-----
3.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej	NIE	-----	-----	-----
4.	Nasadenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych	NIE	-----	-----	-----
5.	Dalsze docieplanie budynków (termomodernizacja)	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
6.	Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez popularyzację rolnictwa ekologicznego	NIE	-----	-----	-----
7.	Ograniczenie stosowania nawozów i chemizacji rolnictwa	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
8.	Racjonalny rozwój turystyki wodnej	NIE	-----	-----	-----
9.	Zwiększanie retencyjności w zlewniach umożliwiające zapobieganie skutkom suszy i powodzi	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
10.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
11.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	NIE	-----	-----	-----
12.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
13.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	NIE	-----	-----	-----
14.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	NIE	-----	-----	-----
15.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED HAŁASEM					
16.	Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - ROZWÓJ ZIELONYCH TECHNOLOGII					
17.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	NIE	-----	-----	-----
18.	Promocja innowacyjnych technologii w zakresie „zielonej energii”	NIE	-----	-----	-----
19.	Ograniczenie zużycia energii (energochłonności) – rezygnacja z konwencjonalnych źródeł pozyskiwania energii na rzecz pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI					
20.	Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych	NIE	-----	-----	-----
21.	Utrzymanie sprawnego systemu alarmowego	NIE	-----	-----	-----
22.	Stała aktualizacja tras przewozu substancji niebezpiecznych	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - EDUKACJA EKOLOGICZNA					
23.	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie ochrony powietrza i właściwej gospodarki odpadami	NIE	-----	-----	-----
24.	Informowanie mieszkańców o stanie jakości powietrza	NIE	-----	-----	-----
25.	Rozpowszechnianie recyklingu i właściwego sposobu segregacji odpadów	NIE	-----	-----	-----
26.	Zaangażowanie w akcje typu „Sprzątania świata” dzieci, młodzieży i osób dorosłych	NIE	-----	-----	-----
27.	Oszczędność wody oraz jej ochrona jako wynik większej świadomości ekologicznej mieszkańców	NIE	-----	-----	-----
28.	Ograniczenie marnotrawstwa zasobów wodnych	NIE	-----	-----	-----
29.	Propagowanie ekologicznego stylu życia	NIE	-----	-----	-----
30.	Pogłębienie świadomości ekologicznej w obrębie pozostałych elementów środowiska	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
31.	Mobilizowanie społeczeństwa do podejmowania działań proekologicznych	NIE	-----	-----	-----
32.	Tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	NIE	-----	-----	-----
33.	Wspieranie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną środowiska	NIE	-----	-----	-----
34.	Angażowanie do działań ekologicznych, mieszkańców w każdym wieku	NIE	-----	-----	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego



Tabela nr 4. Zadania realizowane przez Wigierski Park Narodowy

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
1.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
2.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
3.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
4.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
5.	Stworzenie skutecznego narzędzia do zarządzania obszarami Natura 2000 w postaci planów zadań ochrony lub planów ochrony	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
6.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
7.	Ochrona struktury i zapewnienie stabilności siedlisk i ekosystemów	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
8.	Działania na rzecz aktywnej ochrony przyrody - związane bezpośrednio ze specyfiką cennych ekosystemów	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
9.	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych poprzez wyznaczenie szlaków turystycznych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
10.	Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
11.	Kompensacje i minimalizacje w obrębie obszarów chronionych zwłaszcza obszarów NATURA 2000	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
12.	Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
13.	Organizowanie spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych w celu poszukiwania wspólnego dialogu	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----
14.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności Wigierskiego Parku Narodowego	2019 - 2020	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Wigierski Park Narodowy

**Tabela nr 5. Zadania realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku**

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
1.	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi Gminy Nowinka	TAK	W latach 2017-2020 na terenie gminy Nowinka monitoringiem wód powierzchniowych objęte były jeziorne jednolite części wód powierzchniowych: Kalejty (PLLW30029), Blizno (PLLW30027), Tobołowo (PLLW30024) oraz Wigry (PLLW30616). Rzeczne jcwpm monitorowane na tym terenie to: Blizna z jez. Blizno i Długie Augustowskie PLRW2000182622489, ppk Blizna - Szczebra cmentarz) oraz Szczeberka od źródeł do Blizny bez Blizny PLRW200018262247, ppk Szczeberka - Szczebra.	2017 - 2020	Koszty niemożliwe do oszacowania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED HAŁASEM					
2.	Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas	NIE	W danym okresie, nie prowadzono pomiarów natężenia hałasu w środowisku na terenie gminy Nowinka	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI					
3.	Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych	NIE	-----	-----	-----
4.	Prawidłowa lokalizacji, budowa i eksploatacja urządzeń i instalacji emitujących pole elektromagnetyczne	NIE DOTYCZY	Poza kompetencjami organu	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI PRZEMYSŁOWYMI					
5.	Monitoring obszarów zagrożonych wystąpieniem poważnych awarii przemysłowych	NIE DOTYCZY	Poza kompetencjami organu	-----	-----
6.	Monitoring zakładów i instalacji wykorzystujących substancje niebezpieczne	NIE DOTYCZY	Poza kompetencjami organu	-----	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku

**Tabela nr 6. Zadania realizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku**

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
1.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
2.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
3.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
4.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
5.	Stworzenie skutecznego narzędzia do zarządzania obszarami Natura 2000 w postaci planów zadań ochrony lub planów ochrony	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
6.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
7.	Ochrona struktury i zapewnienie stabilności siedlisk i ekosystemów	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
8.	Działania na rzecz aktywnej ochrony przyrody - związane bezpośrednio ze specyfiką cennych ekosystemów	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
9.	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych poprzez wyznaczenie szlaków turystycznych	NIE	-----	-----	-----
10.	Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
11.	Kompensacje i minimalizacje w obrębie obszarów chronionych zwłaszcza obszarów NATURA 2000	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
12.	Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----
13.	Organizowanie spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych w celu poszukiwania wspólnego dialogu	NIE	-----	-----	-----
14.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	TAK	Zadanie realizowane w ramach działalności RDOŚ w Białymstoku	2019 - 2020	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku

**Tabela nr 7. Zadania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku**

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
1.	Ograniczenie stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin poprzez popularyzację rolnictwa ekologicznego	NIE	-----	-----	-----
2.	Budowa szczelnych płyt gnojowych i zbiorników na gnojowicę	NIE	-----	-----	-----
3.	Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi Gminy Nowinka	NIE	-----	-----	-----
4.	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zapobieganie eutrofizacji	NIE	-----	-----	-----
5.	Ograniczenie stosowania nawozów i chemizacji rolnictwa	NIE	-----	-----	-----
6.	Zwiększanie retencyjności w zlewniach umożliwiające zapobieganie skutkom suszy i powodzi	NIE	-----	-----	-----
7.	Ograniczenie osadnictwa w bliskim sąsiedztwie zbiorników wodnych i dolinach rzecznych	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
8.	Modernizacja, rozwój i budowa małych elektrowni wodnych	NIE	-----	-----	-----
9.	Kształtowanie rzek i zbiorników wodnych zapewniające stabilność systemów przyrodniczych	NIE	-----	-----	-----
10.	Pozostawienie naturalnych warunków w strefach przybrzeżnych, poprzez częściową rezygnację z zagospodarowania i zabudowy nabrzeży	NIE	-----	-----	-----

Analiza własna na podstawie danych - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku



Tabela nr 8. Zadania realizowane przez Nadleśnictwo Szczebra

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO					
1.	Nasadenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - RACJONALNA GOSPODARKA WODNA					
2.	Stopniowe zwiększanie lesistości terenu (zalesianie nieużytków)	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU					
3.	Pogłębianie i udostępnianie wiedzy o zasobach przyrodniczych Gminy Nowinka	TAK	Edukacja leśna społeczeństwa realizowana na podstawie Programu edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Szczebra na lata 2014 - 2023	2014 - 2023	Koszty niemożliwe do oszacowania. Nadleśnictwo funkcjonuje na terenie 6 gmin
4.	Informowanie mieszkańców o stanie środowiska naturalnego	TAK	Strona internetowa Nadleśnictwa Szczebra www.szczebra.bialystok.lasy.gov.pl i w biuletynie informacji publicznej	Na bieżąco	
5.	Pogłębianie świadomości ekologicznej poprzez działania z zakresu edukacji ekologicznej, popularyzujące wiedzę o zasobach przyrodniczych	TAK	Edukacja leśna społeczeństwa realizowana na podstawie Programu edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Szczebra na lata 2014 - 2023	Na bieżąco	
6.	Stworzenie prawno-organizacyjnych warunków i narzędzi dla ochrony przyrody	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
7.	Stworzenie skutecznego narzędzia do zarządzania obszarami Natura 2000 w postaci planów zadań ochrony lub planów ochrony				
8.	Wdrażanie istniejących planów i programów obszarów chronionych	TAK	Nazwa projektu: „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” Planowany okres realizacji: 2017-2023 Beneficjent: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Cel projektu: poprawa stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, występujących na obszarach Natura 2000, leżących na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe.	2019 - 2022	333 288,00
9.	Ochrona struktury i zapewnienie stabilności siedlisk i ekosystemów				
10.	Działania na rzecz aktywnej ochrony przyrody - związane bezpośrednio ze specyfiką cennych ekosystemów				
11.	Kanalizacja ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych poprzez wyznaczenie szlaków turystycznych	NIE	-----	-----	-----
12.	Rekultywacja zdegradowanych terenów poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----
13.	Kompensacje i minimalizacje w obrębie obszarów chronionych zwłaszcza obszarów NATURA 2000	NIE	-----	-----	-----
14.	Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
15.	Zapobieganie konfliktom ekologicznym na obszarach chronionych	NIE	-----	-----	-----
16.	Organizowanie spotkań i kampanii informacyjnych, miejscowej społeczności, potencjalnych inwestorów i organizacji ekologicznych w celu poszukiwania wspólnego dialogu	NIE	-----	-----	-----
17.	Popularyzacja wiedzy o obszarach szczególnie cennych i zagrożonych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA GLEB PRZED ZANIECZYSZCZENIAM I					
18.	Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju	NIE	-----	-----	-----
19.	Ochrona cennych przyrodniczo obszarów przed nadmiernym przekształceniem	NIE	-----	-----	-----
20.	Identyfikacja obszarów zanieczyszczonych i zdegradowanych, ich rekultywacja i zagospodarowanie	NIE	-----	-----	-----
21.	Przekształcenie nieużytków poprzez zalesienia	NIE	-----	-----	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Nadleśnictwo Szczerba

**Tabela nr 9. Zadania realizowane przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Białymstoku**

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA GLEB PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI					
1.	Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju	NIE	-----	-----	-----
2.	Ochrona cennych przyrodniczo obszarów przed nadmiernym przekształceniem	NIE	-----	-----	-----
3.	Identyfikacja obszarów zanieczyszczonych i zdegradowanych, ich rekultywacja i zagospodarowanie	TAK	Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Białymstoku na bieżąco monitoruje stan, jakości gleb na terenie Gminy	2017 - 2021	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Okręgowa Stacja Chemiczno - Rolnicza w Białymstoku



Tabela nr 10. Zadania realizowane przez Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku

Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO					
1.	Rozwój nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej	NIE	-----	-----	-----
2.	Nasadzenia pasów zieleni wzdłuż szlaków komunikacyjnych	NIE	-----	-----	-----
PRIORYTET EKOLOGICZNY - OCHRONA PRZED HAŁASEM					
3.	Rozpoznanie i ocena stopnia narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas	NIE	-----	-----	-----
4.	Zwiększenie kontroli i monitoringu w zakresie ochrony przed hałasem	NIE	-----	-----	-----
5.	Eliminacja narażenia mieszkańców na hałas	NIE	-----	-----	-----
6.	Rozwój infrastruktury drogowej i modernizacja nawierzchni	NIE	-----	-----	-----



Lp.	Opis zadania	Realizacja zadania Tak / Nie	Opis realizacji zadania	Termin realizacji zadania	Koszt realizacji zadania
7.	Budowa odpowiednich elementów architektonicznych zabezpieczających przed wpływem nadmiernego hałasu drogowego (ekrany akustyczne, odpowiednia konstrukcja budynków) wzdłuż dróg lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie	NIE	-----	-----	-----
8.	Synchronizacja sygnalizacji świetlnej (tzw. „zielona fala”), stosowanie ograniczeń prędkości na terenach zabudowanych, zwłaszcza w strefach osiedli mieszkaniowych	NIE	-----	-----	-----
9.	Tworzenie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg	NIE	-----	-----	-----

Źródło: Analiza własna na podstawie danych - Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku



IV. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. Zasady monitoringu

W procesie wdrażania Programu ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania, jak i również będą mogły być dokonane ewentualne modyfikacje Programu. Monitoring powinien być sprawowany w następujących zakresach:

- ♦ monitoring środowiska,
- ♦ monitoring programu,
- ♦ monitoring odczuć społecznych.

W Unii Europejskiej badania dotyczące opracowania wskaźników prezentujących stan i ochronę środowiska w powiązaniu z rozwojem gospodarczym wykonywane są przez Europejską Agencję Środowiska (EEA). Opracowywane przez Agencję raporty oparte są na metodzie **D-P-S-I-R - Driving Forces** (czynniki sprawcze) - **Pressures** (presje) - **State** (stan) - **Impact** (wpływ) - **Response** (środki przeciwdziałania).

Metoda ta jeżeli obejmuje większy przedział czasowy pozwala na ukazanie tendencji zmian zachodzących w danym czasie, umożliwia porównywanie tych tendencji z przyjętymi celami polityki ekologicznej, a w konsekwencji prowadzi do wykorzystania wskaźników w procesie decyzyjnym. W przyjętej przez EEA metodzie wykorzystywane jest 14 zagadnień problemowych:

- ♦ rozwój społeczno - gospodarczy,
- ♦ zmiany klimatu,
- ♦ zanikanie warstwy ozonu stratosferycznego,
- ♦ zakwaszenie,
- ♦ troposferyczny ozon i inne fotochemiczne utleniacze,
- ♦ substancje chemiczne,
- ♦ odpady,
- ♦ przyroda i różnorodność biologiczna,
- ♦ woda,
- ♦ środowisko przybrzeżne i morskie,
- ♦ degradacja gleby,



- ♦ środowisko miejskie,
- ♦ główne przypadki nadzwyczajnych zagrożeń środowiska,
- ♦ sektory społeczne.

Również w Polsce podjęto próbę opracowania wskaźników, które mają odzwierciedlać najważniejsze problemy oraz zmiany w środowisku, a poprzez wskazanie trendów ocenić szanse i zagrożenia w przyszłości. Wskaźniki opracowano w układzie **PSR** - Presja - Stan - Reakcja.

Metoda P-S-R przedstawia związki przyczynowo - skutkowe zachodzące pomiędzy oddziaływaniem człowieka na środowisko, jakością poszczególnych komponentów środowiska i podejmowaniem działań zaradczych mających na celu poprawę istniejącej sytuacji. Wskaźniki dobrano w podziale na grupy tematyczne odpowiadające takim zagadnieniom środowiskowym jak:

problemy globalne:

- ♦ zanikanie warstwy ozonowej, zmiany klimatu,

problemy środowiskowe krajowe:

- ♦ zagrożenie powietrza,
- ♦ zagrożenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ♦ zagrożenie lasów,
- ♦ zagrożenie różnorodności biologicznej,
- ♦ środowisko miejskie,

problemy sektorowe:

- ♦ przemysł,
- ♦ rolnictwo,
- ♦ sektor gospodarstw domowych,
- ♦ transport.

Przedstawiony powyżej sposób monitorowania zadań realizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska wymaga dobrej współpracy wszystkich zaangażowanych instytucji, na czele z Urzędem Gminy Nowinka. Postęp we wdrażaniu programu może być mierzony wskaźnikami:

- ♦ *wskaźniki presji na środowisko* - wskazują główne źródła problemów i zagrożeń środowiskowych (np. emisja zanieczyszczeń do środowiska),



- ♦ *wskaźniki stanu środowiska* - odnoszące się do jakości środowiska i jakości jego zasobów (np. jakość wód podziemnych i powierzchniowych). Podstawą ich określenia są wyniki badań i pomiarów uzyskane w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wskaźniki te obrazują ostateczny rezultat realizacji celów polityki ekologicznej i powinny być tak konstruowane, aby możliwe było dokonanie przeglądowej oceny stanu środowiska i zmian zachodzących w czasie,
- ♦ *wskaźniki reakcji działań zapobiegawczych* - pokazującą działania podejmowane przez społeczeństwo lub określoną instytucję w celu poprawy jakości środowiska lub złagodzenia antropogennej presji na środowisko (np. procent mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków, obszary prawnie chronione jako procent całego obszaru).

4.1.1. Monitoring środowiska

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznym stopniu dostępne jako wielkości mierzone w ramach istniejących systemów kontroli i monitoringu. Pomiarów poziomów emisji i imisji, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, są wykonywane w ramach działalności np. WIOŚ, RZGW, a przyrost obszarów aktywnych przyrodniczo (lasów, łąk, terenów parkowych) znany jest instytucjom takim jak np. Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych itp.

4.1.2. Monitoring programu

Najważniejszym wskaźnikiem jest monitorowanie realizacji poszczególnych zadań. Urząd Gminy Nowinka będzie oceniał co dwa lata stopień wdrożenia Programu, natomiast na bieżąco będzie kontrolowany postęp w zakresie wykonania przedsięwzięć zdefiniowanych w programie. W 2023 roku nastąpi ocena postępów realizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w latach 2021 - 2022. Wyniki oceny będą stanowiły wkład dla listy przedsięwzięć, obejmujących okres 2023 - 2028. Ten cykl będzie się powtarzał co każde dwa lata, co zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem Programu.

W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny. Powodem mogą być np. brak czasu, pieniędzy, zasobów ludzkich lub też zmiana kolejności przewidzianych w programie zadań priorytetowych.



4.1.3. Monitoring odczuć społecznych

Jest on sprawowany na podstawie badań opinii społecznej i specjalistycznych opracowań służących jakościowej ocenie udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy stanu środowiska, a także ocenie odbioru przez społeczeństwo efektów Programu, między innymi przez ilość i jakość interwencji zgłaszanych do władz Gminy Nowinka.

4.2. Monitorowanie założonych efektów ekologicznych

W ocenie postępu wdrażania Programu Ochrony Środowiska oraz jego faktycznego wpływu na środowisko pomocna jest analiza i monitorowanie założonych efektów ekologicznych. Powinno być ono realizowane przy pomocy wskaźników (mierników) stanu środowiska i zmian presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej.

W poniższej tabeli zaproponowano najistotniejsze wskaźniki, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być modyfikowana. Jednocześnie zaznacza się, iż działania zawarte w tabeli są przykładowe i nie stanowią sztywnych założeń jakimi należy kierować się przy monitorowaniu realizacji POŚ. Lista ta została oparta na dokonanej analizie wskaźnikowej stanu środowiska Gminy. Obok wskaźników zamieszczonych w tabeli wskazano również źródło informacji, z którego mogą być czerpane.

Tabela nr 11. Wskaźniki monitoringowe Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka

Wskaźniki	Jednostka miary	Lata		Źródło informacji o wskaźnikach
		2019	2020	
OBSZAR INTERWENCJI I - OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA				
Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła	szt.	0	0	Gmina
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	%	brak danych	brak danych	URE
Długość ścieżek rowerowych	km	1,1	1,1	GUS
Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	brak danych	brak danych	GUS
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	brak danych	brak danych	GUS



OBSZAR INTERWENCJI II - ZAGROŻENIA HAŁASEM				
Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie (wskaźnik LDWN)	osoba	brak danych	brak danych	Programy ochrony środowiska przed hałasem
Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas w województwie (wskaźnik LN)	osoba	brak danych	brak danych	Programy ochrony środowiska przed hałasem
Realizacja inwestycji wpływających na zmniejszenie uciążliwości hałasu	liczba inwestycji	2	3	Zarządcy dróg
Liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu w trakcie kontroli WIOŚ	szt.	0	0	WIOŚ
OBSZAR INTERWENCJI III - POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
Udział ogólnej liczby punktów pomiarowych, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	%	0	0	GIOŚ RWMS
OBSZAR INTERWENCJI IV - GOSPODAROWANIE WODAMI				
Pojemność obiektów małej retencji wodnej	dam ³	brak danych	brak danych	GUS
Długość utrzymywanych, modernizowanych i regulowanych koryt cieków wodnych w danym roku	km	brak danych	brak danych	PGWWP
Melioracje wymagające odbudowy lub modernizacji	km	brak danych	brak danych	PGWWP
OBSZAR INTERWENCJI V - GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA				
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	hm ³	99,6	88,5	GUS
Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	0,0	0,0	GUS
Ilość zużytej wody/1 mieszkańca na rok	m ³ /osoba/rok	34,3	30,1	GUS
Długość czynnej sieci wodociągowej	km	113,1	113,3	GUS, Gmina
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	78,1	78,2	GUS, Gmina
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	99,8	100,0	GUS, Gmina
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	56,6	56,8	GUS, Gmina
Udział ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	% ogółu ludności	48,8	49,7	GUS, Gmina
Liczba zbiorników bezodpływowych	szt.	134	27	GUS, Gmina
Liczba oczyszczalni przydomowych	szt.	342	314	GUS, Gmina



OBSZAR INTERWENCJI VI - GLEBY ORAZ ZASOBY GEOLOGICZNE				
Powierzchnia terenów wymagających rekultywacji	ha	0,0	0,0	Gmina, Powiat
Powierzchnia terenów zrekultywowanych	ha	0,0	0,0	Gmina, Powiat
OBSZAR INTERWENCJI VII - GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW				
Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia	Mg	brak danych	1 844	Baza azbestowa
Masa wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca	kg/M	562,34	407,31	Gmina
Masa odebranych odpadów komunalnych ogółem	Mg	193,6	138,2	Gmina, GUS
Liczba „dzikich wysypisk”	szt.	0	0	GUS
OBSZAR INTERWENCJI VIII - ZASOBY PRZYRODNICZE				
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	17217,97	17217,97	GUS
Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem	%	84,4	84,4	GUS
Lesistość	%	61,6	61,6	GUS
Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej)	ha	0,72	0,72	GUS
Udział parków, zieleńców, terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	%	0,003	0,003	GUS
OBSZAR INTERWENCJI IX - ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI				
Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	0	0	Gmina
OBSZAR INTERWENCJI X - EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Ilość przeprowadzonych akcji edukacyjnych	szt.	Zadanie realizowanie na bieżąco		Gmina

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2022 - 2025 z perspektywą na lata 2026 - 2029



V. PODSUMOWANIE

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2021r. poz. 1973 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami ustawy, **polityka ochrony środowiska** - czyli zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju - prowadzona jest m.in. za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Z realizacji programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu albo radzie gminy, raporty są przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw środowiska, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska przedstawia podjęte w latach 2019 - 2020 działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie Gminy Nowinka oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych.

W okresie sprawozdawczym podjęte zostały kierunki działań określone w obowiązujących Programach Ochrony Środowiska. Wszystkie realizowane przedsięwzięcia przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych na terenie Gminy. Do największych i najbardziej kosztownych działań należała realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Duże inwestycje wykonane zostały również w zakresie budowy i modernizacji sieci wodociągowych, kanalizacyjnych. Duży nacisk został położony na działania inwestycyjne związane z budową i przebudową sieci drogowej, co z kolei przyczyniło się do polepszenia klimatu akustycznego Gminy.

Na terenie Gminy Nowinka prowadzone są również działania ciągłe m.in. uwzględnienie wymagań ochrony środowiska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych opracowaniach planistycznych i strategicznych.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach Programu Ochrony Środowiska jednoznacznie można stwierdzić, że zadania, zależnie od możliwości budżetowych, są na bieżąco realizowane. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Są zadania na realizację których wydatkowano o wiele większe środki niż te planowane, gdyż udało się pozyskać źródło finansowania, są również takie zadanie, których realizacja jest planowana na lata następne ze względu na niedostateczne środki finansowe, a także długie i skomplikowane procedury przetargowe.



Mimo to Gmina Nowinka nieustannie stara się pozyskiwać dofinansowanie na realizację zadań ze środków zewnętrznych, zarówno krajowych i zagranicznych w celu realizacji zadań kosztownych, gdyż nie ma możliwości sfinansowania ich ze środków budżetu własnego.

W latach 2019 - 2020 sukcesywnie realizowano zadania określone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021.

**Stopień realizacji poszczególnych zadań
uwarunkowany był możliwościami finansowymi Gminy Nowinka.**



VI. BIBLIOGRAFIA

Materiały:

- ♦ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021r. poz. 1973 z późn. zm.);
- ♦ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska (Dz. U. z 2021r., poz. 2373 z późn. zm.);
- ♦ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021.

VII. SPIS TABEL

Tabela nr 1. Zadania realizowane przez Urząd Gminy Nowinka.....	15
Tabela nr 2. Zadania realizowane przez Starostwo Powiatowe w Augustowie.....	28
Tabela nr 3. Zadania realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.....	35
Tabela nr 4. Zadania realizowane przez Wigierski Park Narodowy.....	40
Tabela nr 5. Zadania realizowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku.....	42
Tabela nr 6. Zadania realizowane przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Białymstoku.....	44
Tabela nr 7. Zadania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku.....	46
Tabela nr 8. Zadania realizowane przez Nadleśnictwo Szczerba.....	48
Tabela nr 9. Zadania realizowane przez Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Białymstoku.....	51
Tabela nr 10. Zadania realizowane przez Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku.....	52
Tabela nr 11. Wskaźniki monitoringowe Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowinka.....	57